

Niemal 4 mln zł na badania dla doktorantów Politechniki Śląskiej w ramach programu GRanD

9.9.2026 - Jolanta Skwaradowska | Politechnika Śląska w Gliwicach

Ponad 3,9 mln zł przeznaczono na finansowanie badań doktorantów Politechniki Śląskiej w ramach projektu GRanD. Wspierał on działania naukowe związane z zieloną i cyfrową transformacją regionu. Obejmował takie formy wsparcia jak dofinansowanie publikacji naukowych, udziału w konferencjach czy stażach naukowych w kraju i zagranicą, czy możliwości skorzystania ze specjalistycznych szkoleń. Z projektu skorzystało 129 osób.

Projekt pt. „Kompleksowe wsparcie rozwoju Wspólnej Szkoły Doktorskiej i aktywności naukowej doktorantów związanej z potrzebami zielonej i cyfrowej gospodarki” (GRanD), trwał niemal dwa lata i zakończył się 30 czerwca 2026 roku.

Skąd pochodziły środki

Projekt sfinansowano w całości ze środków programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, z Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji – Priorytet FESL.10.00, Działanie FESL.10.25 „Rozwój kształcenia wyższego zgodnie z potrzebami zielonej gospodarki”. Przyznane dofinansowanie wyniosło 5 209 500 zł i pokrywało 100% wydatków kwalifikowalnych, bez wkładu własnego uczelni. Projekt realizowano od 1 października 2024 r. do 30 czerwca 2026 r., w powiązaniu z Terytorialnym Planem Sprawiedliwej Transformacji Województwa Śląskiego 2030.

Założenia: badania blisko realnych potrzeb doktorantów

Celem projektu było podniesienie komfortu prowadzenia badań naukowych związanych z transformacją regionu górniczego w kierunku zielonej i cyfrowej gospodarki. Zakres wsparcia zaprojektowano na podstawie ankiety potrzeb przeprowadzonej wśród doktorantów i kadry Szkoły w 2023 roku – to sami przyszli uczestnicy wskazali, czego najbardziej im brakuje. Warunkiem udziału było ściśle powiązanie tematyki Indywidualnego Planu Badawczego doktoranta z procesami transformacji.

Wsparcie objęło pięć form: dofinansowanie kosztów prowadzenia badań, publikacji artykułów naukowych, udziału w konferencjach, staży krajowych i zagranicznych oraz szkoleń specjalistycznych. Uzupełniły je szkolenia dla kadry Szkoły i doposażenie jej zaplecza.

Co udało się sfinansować

Największa część środków - 2 216 655,37 zł dla 58 doktorantów - trafiła bezpośrednio na prowadzenie badań. Sfinansowano m.in. odczynniki chemiczne, materiały do regeneracji układów pompowych w systemach próżniowych, oprogramowanie Chromeleon do obsługi chromatografu HPLC, elementy tribotestera, źródła LED i detektory do badań fNIRS, licencje oprogramowania badawczego oraz badania ankietowe i analizy instrumentalne zlecane na zewnątrz. Średnio na jednego doktoranta przypadło blisko 38 tys. zł - znacznie więcej, niż zakładano na etapie planowania.

Na sześciu kontynentach: międzynarodowa rozpoznawalność badań

Najbardziej widocznym efektem projektu jest obecność młodych naukowców z Politechniki Śląskiej w

międzynarodowym obiegu naukowym. Rozliczono 121 wyjazdów służbowych do 28 krajów na sześciu kontynentach, w tym 73 wyjazdy zagraniczne.

Konferencje naukowe to 74 wyjazdy 48 doktorantów (162 717,98 zł), z czego 42 zagraniczne. Wyniki badań prowadzonych w Politechnice Śląskiej prezentowano w 18 krajach – najczęściej w Czechach, Danii, Hiszpanii i Portugalii, ale także w Stanach Zjednoczonych, Chinach, Indiach, Kolumbii i Arabii Saudyjskiej.

Staże i wizyty studyjne – 37 wyjazdów 31 osób (597 481,97 zł), w tym 26 zagranicznych do 19 krajów – pozwoliły na kilkutygodniowe i kilkumiesięczne pobyty badawcze w renomowanych ośrodkach: Jimma University w Etiopii, UMass Chan Medical School w Worcester w USA, University of Wollongong w Australii, Victoria University of Wellington w Nowej Zelandii, University of Liverpool, uczelniach w Grenoble, Günsan, Trondheim i Freibergu. To najbardziej kosztochłonna, ale też najgłębiej oddziałująca forma wsparcia – buduje trwałe kontakty naukowe i otwiera drogę do wspólnych publikacji oraz projektów.

Dofinansowaniem objęto również koszty publikacji artykułów naukowych 21 doktorantów (106 055,71 zł) – w czasopismach o zasięgu międzynarodowym, m.in. MDPI, Springer Nature i Elsevier, w formule otwartego dostępu, co zwiększa cytowalność i widoczność badań.

Na szkolenia specjalistyczne dla 24 doktorantów przeznaczono 267 832,76 zł – od kursów oprogramowania SimaPro i AnyBody, przez analizę danych metabolomicznych i bioinformatykę, po Life Cycle Assessment w MIT.

Podsumowanie: forma wsparcia, która się sprawdziła

GraND pokazał, że elastyczne, dopasowane indywidualnie finansowanie badań doktoranckich przynosi wymierne rezultaty. Zamiast sztywnego podziału środków projekt pozwolił każdemu uczestnikowi zbudować własną ścieżkę wsparcia – jednym umożliwił zakup materiałów do badań i odczynników bez wielomiesięcznego oczekiwania, innym trzymiesięczny staż na drugim końcu świata, jeszcze innym udział w konferencjach, na których przedstawiano wyniki pracy przed międzynarodową publicznością.

Efekt to nie tylko liczby, choć te mówią same za siebie: **129 osób objętych wsparciem** zamiast planowanych 90 oraz **121 wyjazdów naukowych do 28 krajów**. Przede wszystkim zaś realne podniesienie komfortu prowadzenia badań – usunięcie bariery finansowej, która wcześniej decydowała o tym, czy dany eksperyment w ogóle zostanie wykonany, a jego wyniki będą zaprezentowane poza uczelnią. Dla Wspólnej Szkoły Doktorskiej Politechniki Śląskiej oznacza to wzrost umiędzynarodowienia i pozycji w krajowym systemie kształcenia doktorantów, a dla regionu grupę młodych badaczy przygotowanych do pracy nad wyzwaniami zielonej i cyfrowej transformacji.

Projekt „Kompleksowe wsparcie rozwoju Wspólnej Szkoły Doktorskiej i aktywności naukowej doktorantów związanej z potrzebami zielonej i cyfrowej gospodarki” nr FESL.10.25-IZ.01-07E7/23-003 był współfinansowany ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027.

Tekst: dr hab. inż. Magdalena Palacz, prof. PŚ

https://www.polsl.pl/ps_aktualnosci/niemal-4-mln-zl-na-badania-dla-doktorantow-politechniki-slaskiej-w-ramach-programu-grand